

Katujen talvikunnossapidon periaatteet Heinolan kaupungin kunnossapitämillä katualueilla 1.1.2025 alkaen

Katujen talvikunnossapitoluokitus

Kadut sekä jalankulku- ja pyöräilyväylät on jaettu kunnossapitoluokkiin niiden liikennemäärien, liikenteellisen merkityksen ja liikenneturvallisuusnäkökulmien perusteella.

Luokitus määrittää katujen kunnossapidon aloitusajankohdan ja hoitojärjestyksen. Kunnossapito aloitetaan luokasta I.

Kadut pidetään jatkuvasti ajokelpoisina luokituksen mukaisesti. Kuntatekniikkapäällikkö määrittää yksittäisten katujen kunnossapitoluokan taulukon 1 periaatteiden mukaan.

Kunnossapitoluokka	Luokkaan kuuluvat kadut
Ajoradat luokka I	Pääkadut Ydinkeskustan kadut Joukkoliikennereitit Raskaan liikenteen reitit (*) Muut vilkkaasti liikennöidyt kadut
Ajoradat luokka II	Keskeiset kaupunginosien kokoojakadut
Ajoradat luokka III	Tontti- ja asuntokadut Muut luokkiin I ja II kuulumattomat kadut
Kevyen liikenteen väylät luokka I	Pääpyörätieverkko Työmatkaliikenteen keskeiset reitit Luokkien I ja II ajoratojen välittömässä yhteydessä sijaitsevat jalankulku- ja pyöräilyväylät
Kevyen liikenteen väylät luokka II	Muut jalankulku- ja pyöräilyväylät sekä kaupungin hoidossa olevat jalkakäytävät

Taulukko 1. Katujen talvikunnossapitoluokitus. (*) Raskaan liikenteen reitit ohjeistettu erillisellä ohjeella.

Katujen talvikunnossapidon tavoitetasot

Lumen auraus

Kunnossapitoluokka	Kadun kunnan tavoitetaso	Toimenpiteen tavoiteaika
Ajoradat		
Luokka I	Kuivaa lunta ≤ 5 cm	Mahdollisimman pian tavoitetason alituttua tai riittävän ajoissa ennen liikenteen huipputunteja. Jatkuvan lumisateen aikana pidetään liikennöitävässä kunnossa.
Luokka II	Kuivaa lunta ≤ 6 cm	Välittömästi luokan I katujen jälkeen tai tavoitetason alituttua.
Luokka III	Kuivaa lunta ≤ 8 cm	Tavoitetason alituttua, viimeistään lumisadetta seuraavana päivänä.
Jalankulku- ja pyöräilyväylät		
Luokka I	Kuivaa lunta ≤ 5 cm	Mahdollisimman pian tavoitetason alituttua tai riittävän ajoissa ennen liikenteen huipputunteja
Luokka II	Kuivaa lunta ≤ 6 cm	Tavoitetason alituttua, viimeistään seuraavan päivän aikana

Taulukko 2. Lumen aurauksen tavoitetaso.

- **Kaikkien katujen on oltava jatkuvasti ajokelpoisia henkilöautoille ja pelastusajoneuvoille esteettömän kulun varmistamiseksi.**
- Tuulen aiheuttama kinostuminen voi vaatia aurausta, vaikka lunta ei sataisi.
 - o Kp-luokka I: ei sallita ajokaistan yli ulottuvia kielekkeitä
 - o Kp-luokka II: ajokaistan yli ulottuvia kielekkeitä saa olla, jos ne eivät haittaa liikennettä
 - o Kp-luokka III: aurataan, jos kinostuminen aiheuttaa kulkuvaikeuksia
- Jos kunta päättää olla auraamatta tai torjumatta liukkaita tietyillä kaduilla, niiden osilla tai jalankulku- ja pyöräilyväylillä, on asiasta ilmoitettava "Ei talvikunnossapitoa" -kyltillä.
- Lunta ei saa kasata suojateiden eteen eikä risteysten näkemäalueille.
- Auraustyöhön kuuluu aurausviitoituksen asettaminen ennen kauden alkua turvallisen aurauslevyden varmistamiseksi.

Sohjon poisto

Kunnossapitoluokka	Kadun kunnan tavoitetaso	Toimenpiteen tavoiteaika
Ajoradat		
Luokka I	Sohjoa ≤ 3 cm	Mahdollisimman pian tavoitetason alituttua tai riittävän ajoissa ennen liikenteen huipputunteja.
Luokka II	Sohjoa ≤ 5 cm	Välittömästi luokan I katujen jälkeen, viimeistään saman päivän kuluessa tavoitetason alituttua.
Luokka III	Sohjoa ≤ 7 cm	Sen vuorokauden aikana, jolloin tavoitetaso alittui.
Jalankulku- ja pyöräilyväylät		
Luokka I	Sohjoa ≤ 3 cm	Mahdollisimman pian tavoitetason alituttua tai riittävän ajoissa ennen liikenteen huipputunteja.
Luokka II	Sohjoa ≤ 5 cm	Tavoitetason alituttua, viimeistään seuraavan päivän aikana.

Taulukko 3. Sohjon poiston tavoitetaso.

- Sohjon poisto käsittää myös ajoradan pintaan pakkautuneen lumi- ja jääpolanteen poistamista sen pehmenneenä sään lämmitessä.
- Sohjo on poistettava ajoradoilta sekä jalankulku- ja pyöräilyväyliltä mahdollisimman nopeasti jäätymisen estämiseksi.
- Sadevesikaivojen kannet on tarvittaessa puhdistettava ja kaivot sulatettava, jotta sulamisvesi ei kerry ajoradalle.

Polanteen poisto

Kunnossapitoluokka	Kadun kunnan tavoitetaso	Toimenpiteen tavoiteajankohta
Ajoradat		
Luokka I	Keskimääräinen urasyvyys ≤ 4 cm	Mahdollisimman pian, kun haitallisia uria alkaa syntyä tai viimeistään, kun tavoitetaso alittuu
Luokka II	Keskimääräinen urasyvyys ≤ 5 cm	
Luokka III	Keskimääräinen urasyvyys ≤ 6 cm	Heti, kun tavoitetaso alittuu. Kuitenkin vähintään kerran talvessa
Jalankulku- ja pyöräilyväylät		
Luokka I	Väylät pidetään niin tasaisina, ettei jalankulkijalla ole kompastumisvaaraa eikä pyöräilyn kannalta vaarallisia töyssyjä tai uria synny.	Mahdollisimman pian tavoitetason alittuessa
Luokka II		Tarvittaessa

Taulukko 4. Polanteen poiston tavoitetaso.

- Polanteen ei saa antaa kasvaa niin suureksi, että reunatukilinja häviää näkyvistä.
- Urautuneilla päällysteillä pyritään saavuttamaan mahdollisimman tasainen pinta urien sallimissa rajoissa.
- Risteysten ja pysäkkien jäänystyrät on poistettava mahdollisimman pian, tavoitetasosta riippumatta.
- Luokan II jalankulku- ja pyöräilyväyliltä on lumi- ja jääpatja poistettava vähintään kerran talvessa liiallisen sohjon muodostumisen estämiseksi sään lämmitessä.

Liukkaudentorjunta

Kunnossapitoluokka	Kadun kunnan tavoitetaso	Toimenpiteen tavoiteajankohta
Ajoradat		
Luokka I	Pääasiassa käsitellään kerralla kaikilta tarvittavilta kohdilta. Liukkauden ilmetessä nopeasti käsitellään vaarallisimmat kohdat ensin.	Pyritään käsittelemään ennen liikenteen huipputunteja
Luokka II		Liikenneturvallisuuden kannalta olennaisimmat paikat ennen liikenteen huipputunteja, muut luokan I kohteiden jälkeen.
Luokka III	Vain vaarallisimmat kohdat käsitellään.	Luokkien I ja II kohteiden jälkeen
Jalankulku- ja pyöräilyväylät		
Luokka I	Käsitellään kerralla koko pituudeltaan	Päivällä työ aloitetaan välittömästi liukkauden ilmetessä, yöaikaan riittävän ajoissa ennen aamuliikenteen alkamista.
Luokka II	Luiskat, jyrkät mäet ja muut vaarallisimmat kohdat käsitellään ensin, tarvittaessa täydennetään muille osille.	Käsitellään välittömästi luokan I jälkeen.

Taulukko 5. Liukkaudentorjunnan tavoitetaso.

- Liukkaudentorjuntaa voidaan toteuttaa esimerkiksi hiekoittamalla, suolaamalla tai pintoja karhentamalla. Ennakoiva liukkaudentorjunta on suositeltavaa.
- Liukkaudentorjunnassa käytettävät materiaalit ja toimenpiteet valitaan paikalliset olosuhteet huomioiden.
- Liukkaudentorjunnassa liikenneturvallisuuden kannalta oleelliset paikat ovat risteysalueet, suojateiden paikat, sillat, alikulut, jyrkät mäet, joukkoliikenteen pysäkit sekä muut vastaavat kohteet.
- Yleensä lumisateen jälkeen ajoradat aurataan ennen liukkaudentorjunnan aloittamista. Pitkien lumisateiden aikana vain vaarallisimmat kohdat käsitellään.
- Jalkakäytävillä sekä jalankulku- ja pyöräilyväylillä vältetään suolan ja kemikaalien käyttöä, ellei siihen ole perusteltua syytä.

Lumen siirto ja lumivallien madallus

Kunnossapitoluokka	Kadun kunnan tavoitetaso	Toimenpiteen tavoiteajankohta
Ajoradat		
Luokka I	Lumivallin korkeus ajoradan pinnasta	Viikon kuluessa tavoitetason alittumisesta
Luokka II	- näkemäalueella enintään 1 m	Kahden viikon kuluessa tavoitetason alittumisesta
Luokka III	- 5 metrin etäisyydellä liittymästä tai suojustiestä enintään 0,5 m	Vain liikenneturvallisuutta vaarantavat lumivallit poistetaan

Taulukko 6. Lumen siirron ja lumivallien poiston tavoitetaso.

- Liikennettä tai kunnossapitoa haittaavat lumivallit poistetaan tarvittaessa ajoradan ja jalkakäytävän reunalta. Avo-ojissa, vierialueilla ja erotuskaistoilla sallitaan lumivallit korkeudeltaan enintään 0,5 m, kunhan kulkureitit pysäkeille, suojateille ja muille alueille ovat riittävät.
- Näkemää, pysäköintiä, linja-autopysäkkien tai jalkakäytävän käyttöä haittaavat sekä muut liikenneturvallisuutta vaarantavat lumivallit poistetaan viipymättä tavoitetasosta riippumatta.
- Sulamisvesien valuminen ajoradoille on estettävä pitämällä katuojat, pintakourut ja sadevesikaivot avoimina sekä tarvittaessa luiskaamalla lumivallit keväisin.
- Lumi on kuljetettava lumenvastaanotto paikalle tai siirrettävä liikenneväylän ulkopuolelle, mikäli tilaa on eikä lumesta aiheudu haittaa.

Hiekanpoisto

- Hiekanpoisto suoritetaan kaduilta keväällä kunnossapitoluokkien ja keliolosuhteiden mukaisessa järjestyksessä.
- Hiekanpoistossa noudatetaan Heinolan kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä.
- Sadevesikaivoihin kertynyt hiekka poistetaan kesän aikana sadevesiverkoston kunnossapidon yhteydessä. Hiekoitushiekkaa ei saa pestä sadevesikaivoihin.
- Risteysalueilta hiekka poistetaan yhtenä työvaiheena kokonaan, vaikka risteävien katujen kunnossapitoluokat poikkeaisivat toisistaan.